

VLIV VÁŽNÝCH ŽIVOTNÍCH SITUACÍ NA STABILITU RODINY

25. dubna 2017

© 2016 Ipsos. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

FINANČNÍ SITUACE V DŮSLEDKU VÁŽNÝCH ŽIVOTNÍCH SITUACÍ

Zásadní vliv na rozpočet
5 z 10 případů

Příjem se snížil nejčastěji
o 8000 Kč

Pro normální fungování scházelo
domácnostem 6500 Kč

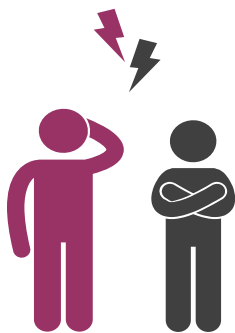
Nejčastěji zatěžovali rodinou kasu:
NÁJEM, DOMOVNÍ POPLATKY A POPLATKY ZA ENERGIE,
LÉKAŘSKÉ/ZUBAŘSKÉ OŠETŘENÍ, JÍDLO

Často si žádají
o finanční
pomoc v
rámci rodiny

USKROMNĚNÍ A ÚTRATA NASPOŘENÝCH PENĚŽ ČI PRODEJ NEMOVITOSTÍ

Závažné situace prověří vztahy s nejbližšími

Pokud cílové skupiny měly problematické a nestálé vztahy (partnerské, rodinné) ještě před vážnou životní situací, vztahy mají tendenci se rozpadat a vážnou životní situaci nevydrží.

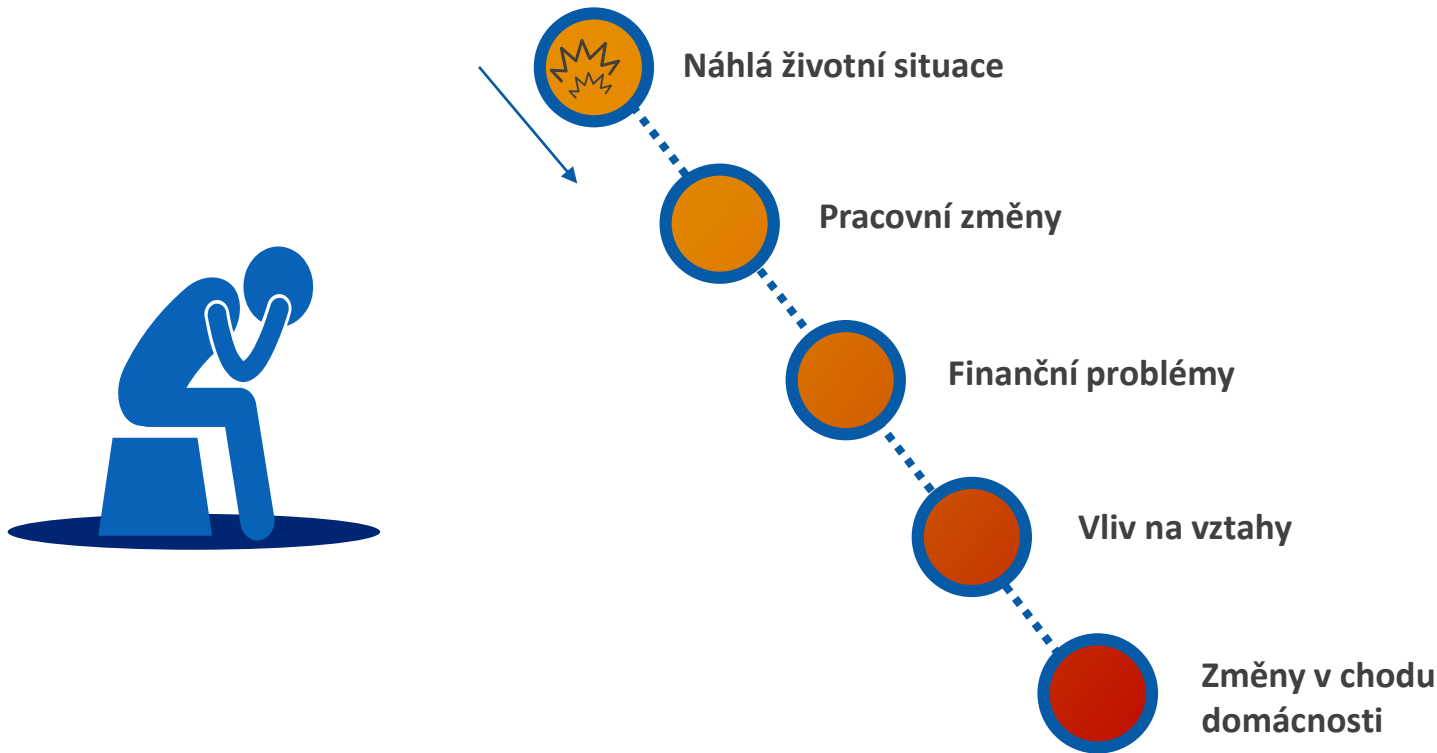

Pokud měly vztahy harmonické a stálé (partnerské, rodinné) ještě před vážnou životní situací, vztahy mají tendenci tuto situaci vydržet a nerozpadnout se. Naopak se utuží.

Vážná životní situace má za následek redefinici vztahů v domácnosti, dochází k přeformulování rolí jednotlivých členů a k nové dělbě práce. Cílovým skupinám se proměňuje společenský status, u některých se objevují pocity:

- méněcennosti mezi *nemocnými*
- rutiny mezi *pečovateli*
- osamocení mezi *pozůstalými*

Po vážné životní situaci často následuje podobný scénář.

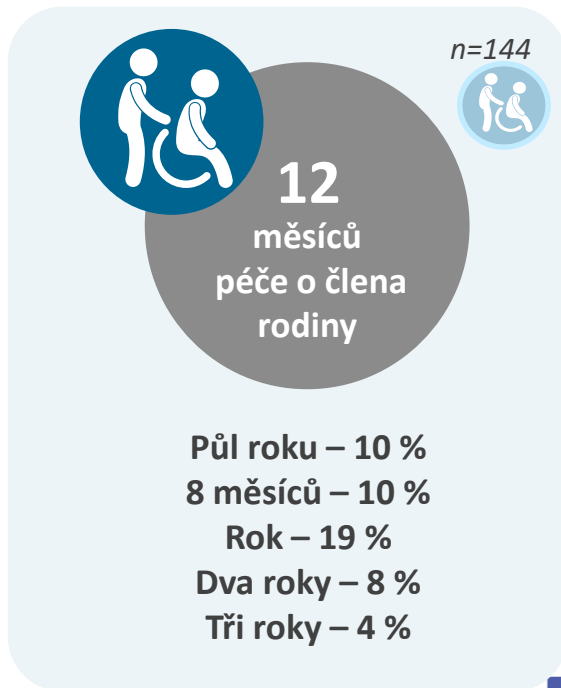
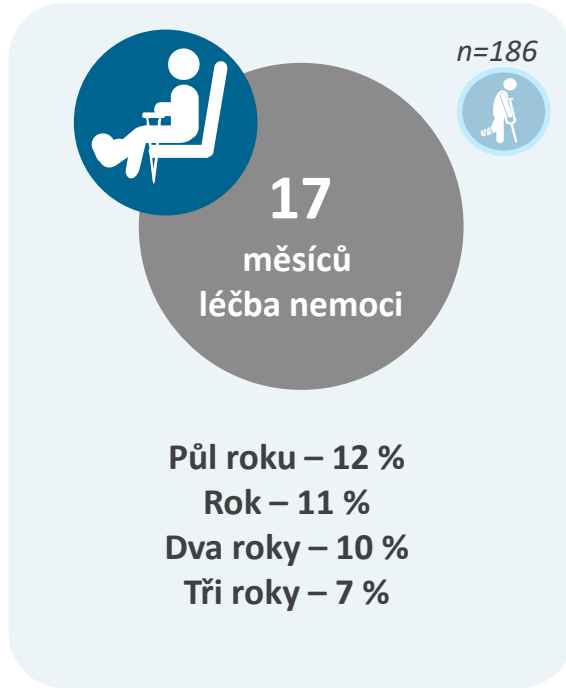

PRACOVNÍ NESCHOPNOST JE NEJBĚŽNĚJI NA DOBU 11 MĚSÍCŮ, REKONVALESCENCE VŠAK ZPRAVIDLA TRVÁ DÉLE. PÉČE O NEMOHOUCÍHO TRVÁ NEJČASTĚJI ROK.

JAK DLOUHO JSOU V NESCHOPNOSTI A JAK DLOUHO SE LÉČÍ?

A1a. Kolik měsíců jste (byl/a) v pracovní neschopnosti? **A1b.** Kolik měsíců jste (se) s nemocí léčil/a, léčíte?

B4. Kolik měsíců /pečujete jste pečoval/a o člena rodiny?

Pozn.: Uvedené hodnoty jsou medián

NEJČASTĚJI LIDÉ PEČUJÍ O VLASTNÍ RODIČE. POUZE 3 Z 10 MAJÍ PO RUCE PEČOVATELE A V 1/3 PŘÍPADŮ PÉČE O BLÍZKÉHO DOCHÁZÍ KE STĚHOVÁNÍ.

O KOHO SE NEJČASTĚJI LIDÉ STARAJÍ?

n=144

B1. O jakého člena rodiny jste se staral/a? **B2.** Došlo ke změně bydliště jednoho z Vás? **B5.** Využil/a jste pomoci pečovatele/pečovatelky?

C1. Předcházela smrti Vašeho blízkého péče z Vaší strany?

10 %

DÍTĚ

18 %

MANŽEL/KA, PARTNER/KA

45 %

VLASTNÍ RODIČ

6 %

RODIČ PARTNERA/KY

12 %

PRARODIČ

15 %

JINÝ ČLEN RODINY

18 %

Ano, člen rodiny, který potřeboval pomoc, se přestěhoval ke mně

14 %

Ano, přestěhoval/a jsem se k členovi rodiny, který potřeboval pomoc

35 %

Ne, nebylo třeba stěhování, bydleli jsme v jednom bytě/domě

33 %

Ne, každý byl ve svém bytě/domě

VYUŽITÍ PEČOVATELE

ANO, V PLNÉ MÍŘE

6 %

ANO, ČÁSTEČNĚ

23 %

NE

71 %

PÉČE PŘED SMRTÍ

n=100

V PLNÉ MÍŘE

40 %

ČÁSTEČNÁ

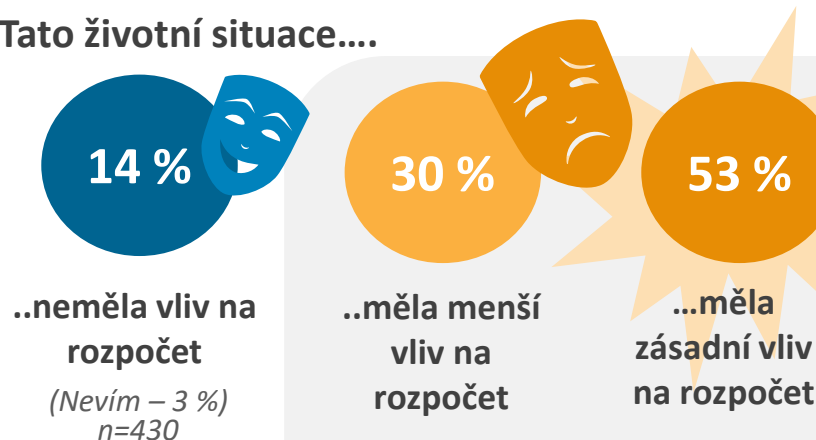
26 %

VE VÍCE JAK POLOVINĚ PŘÍPADŮ MĚLA VÁŽNÁ ŽIVOTNÍ SITUACE ZÁSADNÍ VLIV NA ROZPOČET. DOMÁCNOSTEM CHYBĚLO PRO BEZSTAROSTNÉ FUNGOVÁNÍ ZHRUBA 6 500 KČ.

MĚLA VÁŽNÁ ŽIVOTNÍ SITUACE VLIV NA FINANČNÍ SITUACI?

D1. Ovlivnila tato vážná životní situace i Vaši finanční situaci? **D2.** O kolik se v důsledku toho snížil měsíční příjem Vaší domácnosti? **D3.** Dokážete odhadnout, kolik peněz Vám měsíčně scházelo k tomu, abyste mohli bezstarostně fungovat?

Tato životní situace....

Měsíční příjem domácnosti se snížil o...

8 000 Kč
n=355

Domácnostem scházelo pro bezstarostné
fungování...

6 500 Kč
n=355

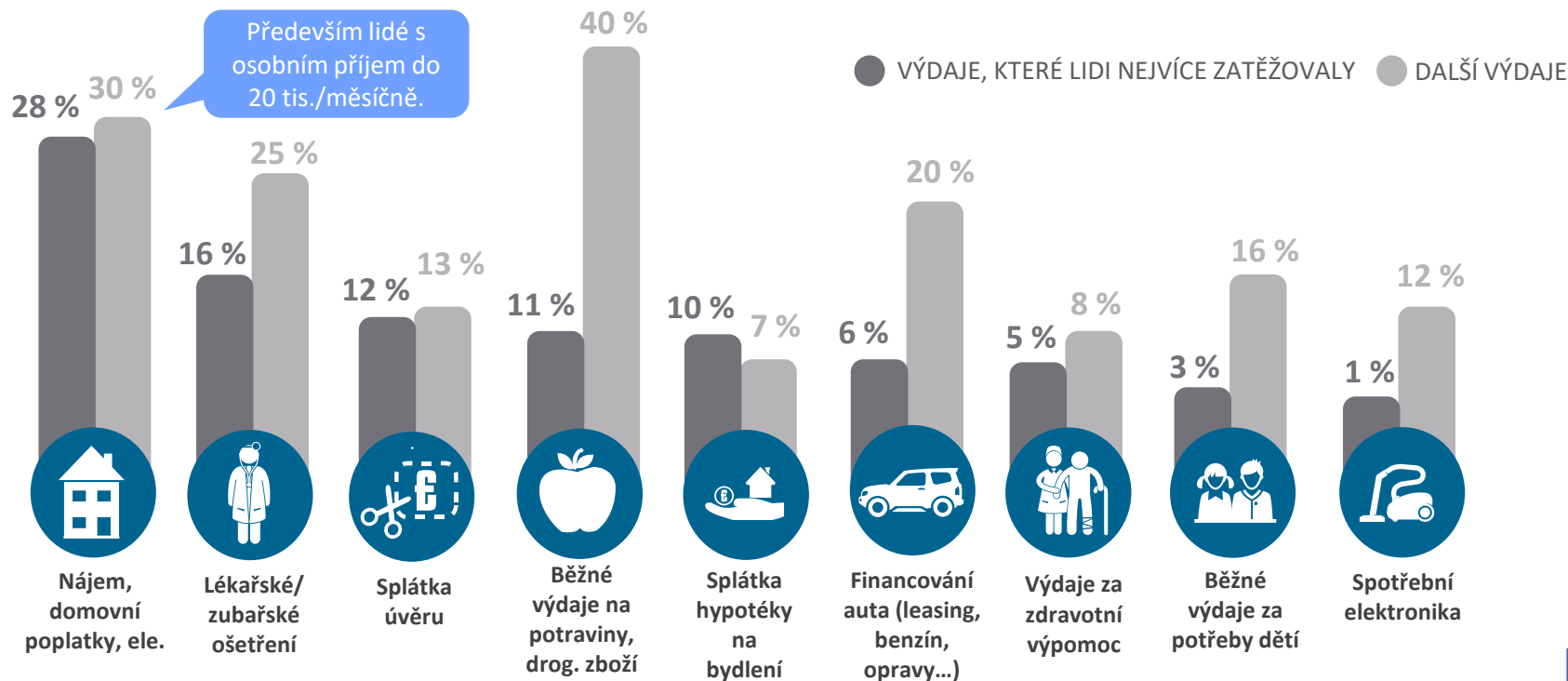
Pozn.: Uvedené hodnoty jsou medián

NEJVÍCE ROZPOČET ZATĚŽOVALY NÁKLADY NA BYDLENÍ A LÉKAŘSKOU PÉČI. NEZANEDBATELNÉ VŠAK V TAKOVÉ SITUACI JSOU I VÝDAJE ZA JÍDLA.

VÝDAJE ZATĚŽUJÍ ROZPOČET V DOBĚ VÁŽNÉ ŽIVOTNÍ UDÁLOSTI

n=430

D4. Jaké byly nezbytné výdaje během této události, které nejvíce zatěžovaly Váš rozpočet? D4a. A jaké další výdaje, které zatěžovaly Váš rozpočet?

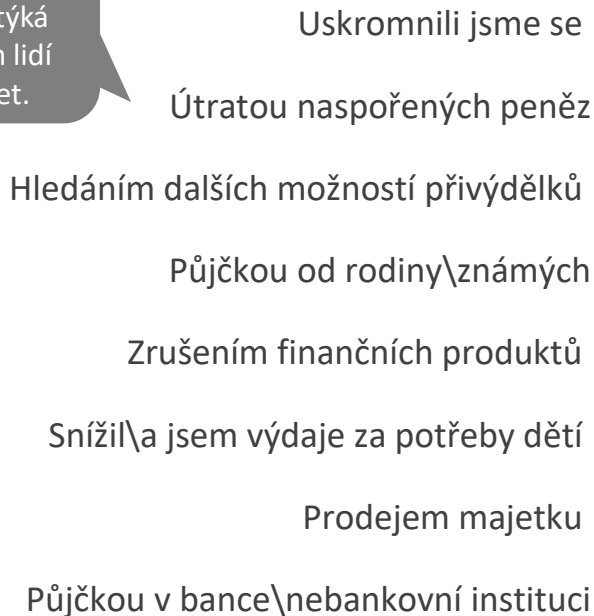
RODINY SE NEJČASTĚJI SNAŽÍ USKROMNIT, ALE VE VELKÉ MÍŘE MUSÍ SÁHNOUT DO NASPOŘENÝCH PENĚŽ.

JAK LIDÉ ŘEŠÍ FINANČNÍ POTÍŽE?

n=355

D5. Jak jste řešil/a finanční situaci při výpadku příjmu?

Útrata
naspořených
peněz se týká
především lidí
nad 45 let.

Vlastní úraz/nemoc – 9 %
Péče o bezmocného – 30 %
Smrt partnera – 24 %

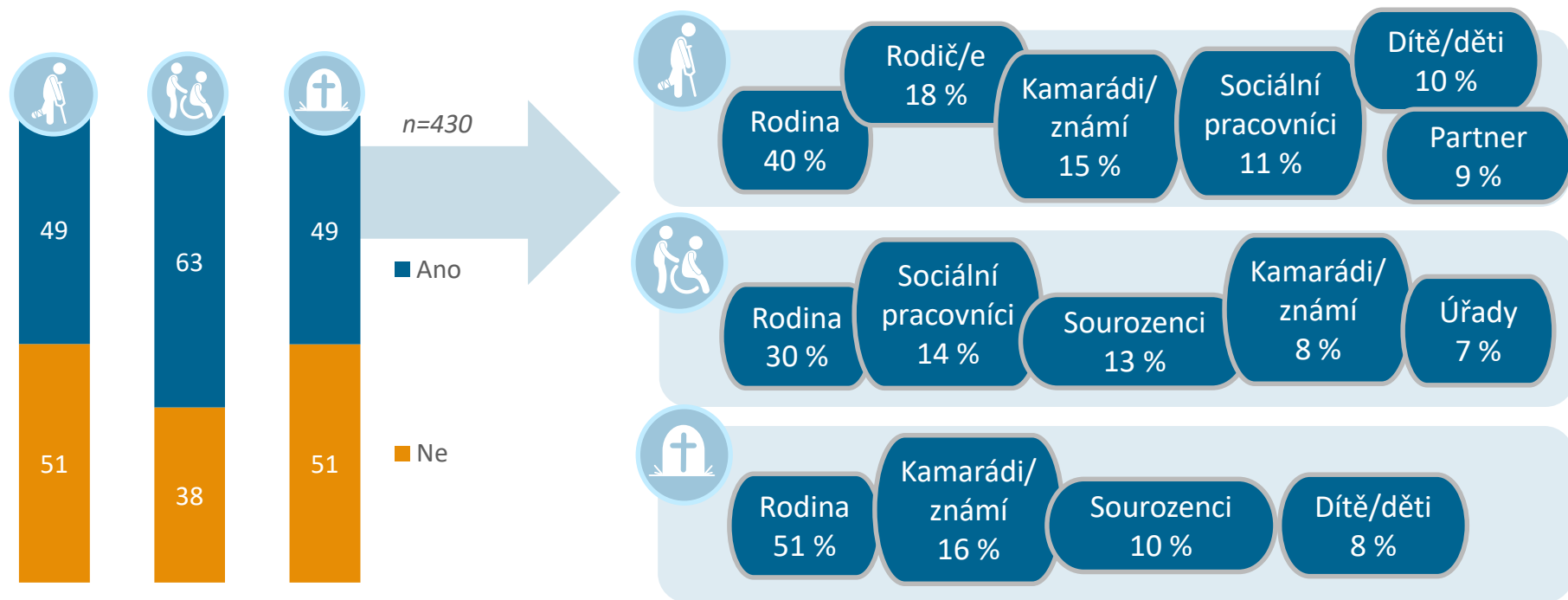
„Pracovala jen žena, naštěstí se o mě nemusela starat. Měli jsme ale hypotéku, tak tu jsme platili z úspor, pak jsme museli prodat chalupu. Tím jsme hypotéku splatili.“

ZHRUBA POLOVINA LIDÍ SE OBRÁTILA BĚHEM TĚŽKÝCH CHVÍLÍ NA NĚKOHO PRO POMOC. VĚTŠINOU NA RODINU A PŘÁTELE.

NA KOHO SE LIDÉ OBRACÍ S ŽÁDOSTÍ O POMOC?

D9. Obrátil/a jste se na někoho s žádostí o pomoc? D10. Na koho jste se obrátil/a?

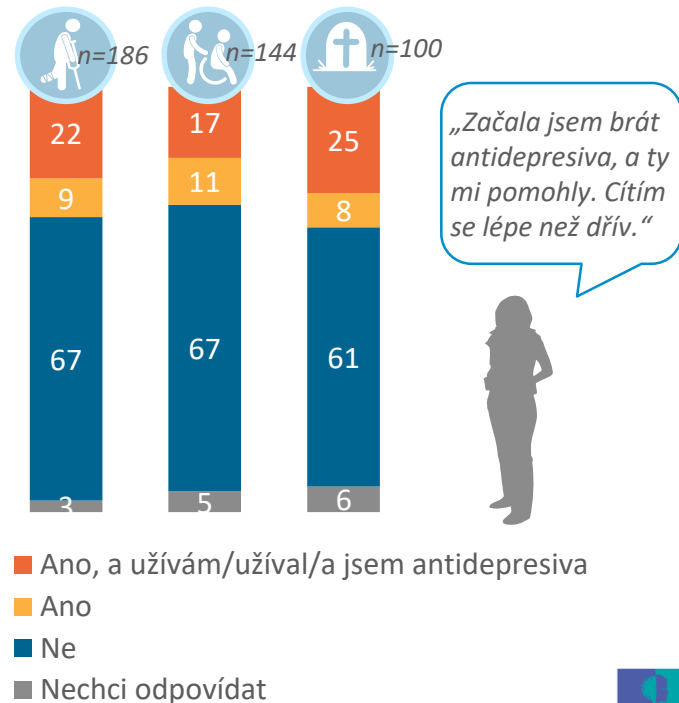
NEJČASTĚJI LIDÉ ŽÁDALI O FINANČNÍ VÝPOMOC. POMOC PSYCHOLOGA NEBO PSYCHIATRA VYHLEDALA ZHRUBA TŘETINA.

VLIV ŽIVOTNÍCH UDÁLOSTÍ NA PRACOVNÍ PROCES

D11. O jaký typ pomoci se jednalo? D11a. Obrátil/a jste se na pomoc psychologa/psychiatra?

ODBORNÁ PSYCHOLOGICKÁ POMOC

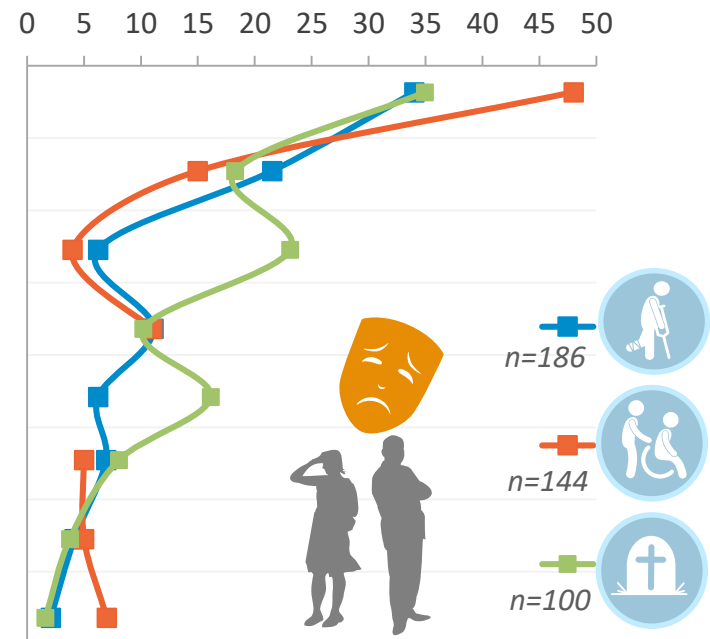
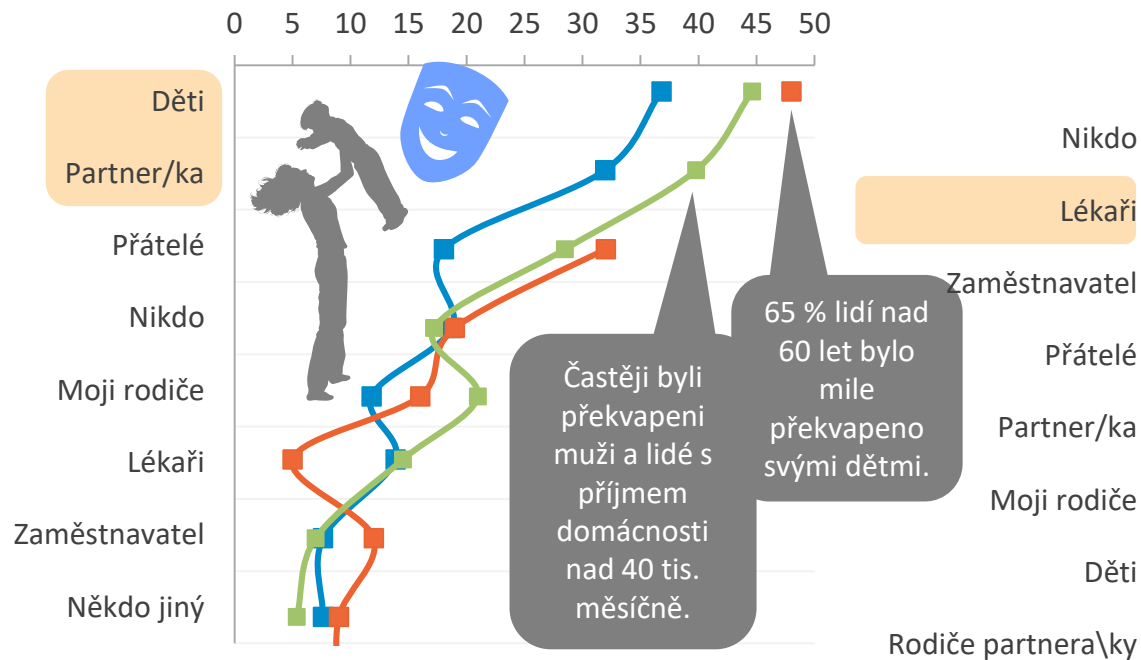

NEJČASTĚJI MILE PŘEKVAPILY V TĚŽKÝCH CHVÍLÍCH VLASTNÍ DĚTI. NAOPAK NEJČASTĚJŠÍ ZKLAMÁNÍ PŘIŠLO OD LÉKAŘŮ, V PŘÍPADĚ NEMOCNÝCH/LIDÍ PO ÚRAZU ALE I OD ZAMĚSTNAVATELE A NĚKDY TAKÉ OD PARTNERŮ.

KDO BYL LIDEM OPOROU A KDO JE NAOPAK ZKLAMAL?

n=430

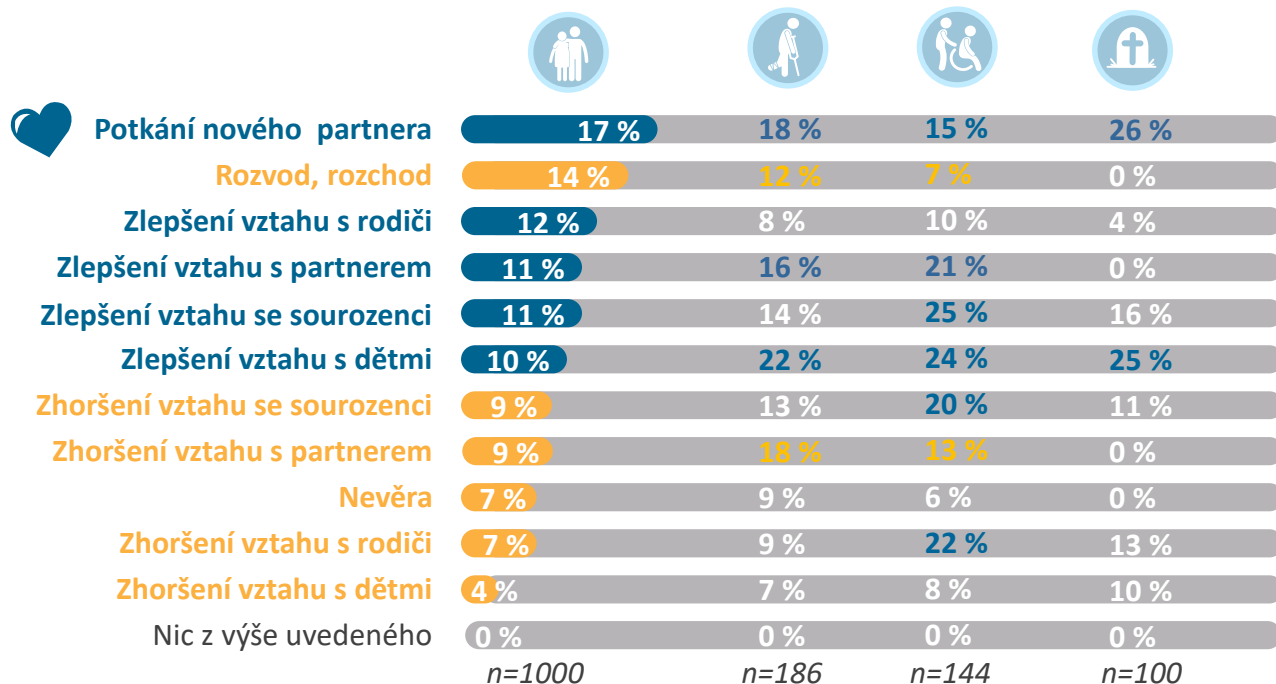
D14. Kdo Vás v této situaci mile překvapil? D15. Kdo Vás v této situaci naopak zklamal?

POKUD JDE O VZTAHY, MAJÍ LIDÉ SPÍŠE POZITIVNÍ ZKUŠENOSTI. NAVÁZÁNÍ NOVÝCH VZTAHŮ JE ČASTĚJŠÍ NEŽ ROZVODY.

K JAKÝM ZVRATŮM VE VZTAZÍCH DOCHÁZÍ U LIDÍ NEJČASTĚJI?

Q19. Došlo za posledních pět let k nějakému zvratu ve vztazích s Vašimi blízkými?

Z kvalitativního výzkumu víme:

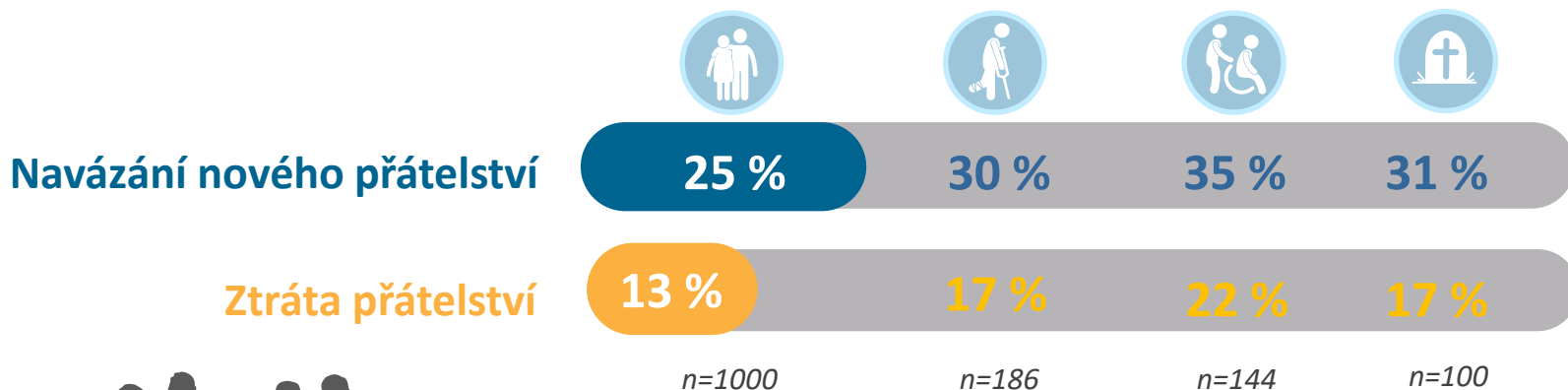
Pokud byly vztahy harmonické a stále ještě před vážnou životní situací, vztahy mají tendenci tuto situaci vydržet a nerozpadnout se. Naopak se utuží.

Pokud cílové skupiny měly problematické a nestálé vztahy ještě před vážnou životní situací, vztahy mají tendenci se rozpadat a vážnou životní situaci nevydrží.

VELMI ČASTO LIDÉ V TĚŽKÝCH ČASECH NAVAZUJÍ NOVÁ PŘÁTELSTVÍ, KTERÁ JIM POMÁHAJÍ PŘEKONAT NEPŘÍJEMNÉ SITUACE.

JAKOU ROLI HRAJÍ V TĚŽKÝCH ČASECH PŘÁTELÉ?

Q19. Došlo za posledních pět let k nějakému zvratu ve vztazích s Vašimi blízkými?

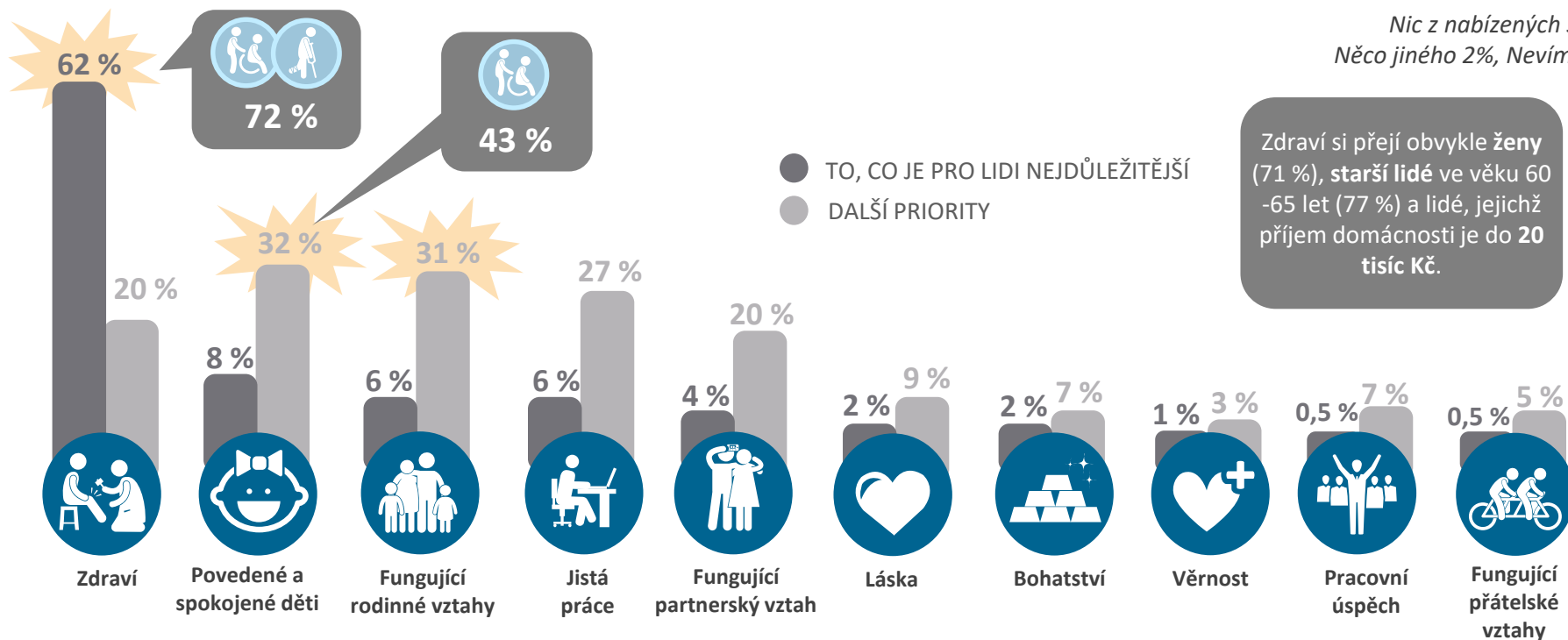
KDYBY LIDÉ MĚLI MOŽNOST, TAK BY SI V ŽIVOTĚ POJISTILI PŘEDEVŠÍM ZDRAVÍ A POTÉ POVEDENÉ A SPOKOJENÉ DĚTI A FUNGUJÍCÍ RODINNÉ VZTAHY.

CO LIDÉ OČEKÁVAJÍ OD ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ?

n=1000

Q12. kdybyste měl/a možnost, co byste si v životě pojistil/a? Q13. Jsou další věci, které byste si chtěl/a pojistit?

Metodika kvalitativní části

Struktura výzkumu

6 mini skupinových diskuzí, 4 - 5 respondentů na skupině)

3 mini skupinové diskuse v PRAZE (cílové skupiny: nemocní, pečovatelé, pozůstalí)

2 mini skupinové diskuse v JIHLAVĚ (cs: nemocní, pečovatelé)

1 mini skupinová diskuse v BRNĚ (cs: pozůstalí)

Délka skupiny: 120 min

Charakteristika vzorku

Lidé, kteří u sebe či ve své nejbližší domácnosti **zažívají nebo v posledních pěti letech zažili vážnou životní situaci**. Před vznikem vážné životní situace se jednalo o **ekonomicky aktivního člověka**.

Definice cílových skupin:

Nemocní

Lidé, kteří prodělali závažné onemocnění nebo úraz.

Pracovní neschopnost trvala minimálně 6 měsíců.

Pečovatelé

Péče o člena domácnost/rodiny (partner, dítě, rodiče).

Péče trvala minimálně 6 měsíců.

Pozůstalí

Lidé, kterým zemřel partner.

Úmrtí zásadně ovlivnilo rodinný rozpočet.

Ikony i barvy jednotlivých cílových skupin jsou použity v celé zprávě.

METODIKA KVANTITATIVNÍ ČÁSTI

METODA SBĚRU DAT

CASI
ONLINE DOTAZOVÁNÍ
POMOCÍ ONLINE
PANELU POPULACE.CZ

TERMÍN SBĚRU DAT

LEDEN - ÚNOR
2017

CÍLOVÁ SKUPINA A VELIKOST VZORKU

A/ POPULACE ČR (N=1000)
ekonomicky aktivní

B/ LIDÉ, KTEŘÍ ŘEŠILI V POSLEDNÍCH
5 LETECH VÁŽNÝ ÚRAZE/NEMOC A
LÉČILI SE MIN. 6 MĚSÍCŮ (N=186)

C/ LIDÉ, KTEŘÍ SE MIN. 6 MĚSÍCŮ
STARALI O BEZMOCNÉHO BLÍZKÉHO,
KTERÝ VYŽADOVAL SOUSTAVNOU
PÉČI (N=144)

D/ LIDÉ, KTERÝM V POSLEDNÍCH 5
LETECH ZEMŘEL/A PARTNER/KA
NEBO MANŽEL/KA (N=100)

VÝZKUMNÝ NÁSTROJ

STRUKTUROVANÝ
DOTAZNÍK
O DÉLCE CCA 15 MIN.